

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2004-2005

29 april 2005

VOORSTEL VAN RESOLUTIE

**– van de heren Rob Verreycken, Herman De Reuse, Christian Verougstraete, Felix Strackx
en Thieu Boutsen –**

**betreffende de afwijzing van de stijging van de belastingdruk in Vlaanderen door invoering
van een zevende heffing op elektriciteit: de Elia-heffing**

VERSLAG

**namens de Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën en Begroting
uitgebracht door de heer Ludo Sannen**

Samenstelling van de commissie:

Voorzitter: de heer Sven Gatz.

Vaste leden:

de heren Thieu Boutsen, Herman De Reuse, Felix Strackx, Rob Verreycken, Christian Verougstraete;

de heren Erik Matthijs, Steven Vanackere, Koen Van den Heuvel, Eric Van Rompuy;

de dames Hilde Eeckhout, Anne Marie Hoebeke, de heer Sven Gatz;

de heer Gilbert Bossuyt, mevrouw Caroline Gennez, de heer Ludo Sannen.

Plaatsvervangers:

de heren Erik Arckens, Erik Tack, Freddy Van Gaever, Roland Van Goethem, Joris Van Hauthem;

de heren Ludwig Caluwé, Tom Dehaene, de dames Veerle Heeren, Joke Schauvliege;

de dames Patricia Ceysens, Annick De Ridder, de heer Marc van den Abeelen;

mevrouw Michèle Hostekint, de heren Herman Lauwers, Jacky Maes.

Toegevoegde leden:

de heer Jos Stassen;

de heer Jan Peumans.

Zie:

206 (2004-2005)

- Nr. 1: Voorstel van resolutie
- Nr. 2: Verslag over hoorzitting

INHOUD

	Blz.
1. TOELICHTING BIJ HET VOORSTEL VAN RESOLUTIE DOOR DE INDIENERS.....	4
2. HOORZITTING OP 26 APRIL 2005 MET VERTEGENWOORDIGERS VAN VOKA, UNIZO, GEZINSBOND EN VVSG.....	5
3. BESPREKING.....	5
4. EINDSTEMMING	6

DAMES EN HEREN,

De Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën en Begroting besprak op 12, 19 en 26 april 2005 het voorstel van resolutie van de heren Rob Verreycken, Herman De Reuse, Christian Verougstraete, Felix Strackx en Thieu Boutsen betreffende de afwijzing van de stijging van de belastingdruk in Vlaanderen door invoering van een zevende heffing op elektriciteit: de Elia-heffing (*Parl. St. Vl. Parl. 2004-05, nr. 206/1*).

Op grond van artikel 32, lid 2, littera b, van het Reglement van het Vlaams Parlement werd op 26 april 2005 een hoorzitting over de Elia-heffing georganiseerd met vertegenwoordigers van VOKA, UNIZO, Gezinsbond en VVSG, dat gepubliceerd is in *Parl. St. Vl. Parl. 2004-05, nr. 206/2*.

1. TOELICHTING BIJ HET VOORSTEL VAN RESOLUTIE DOOR DE INDIENERS

Namens de indieners van het voorstel van resolutie, geeft de heer *Rob Verreycken* een toelichting bij het voorstel van resolutie betreffende de afwijzing van de stijging van de belastingdruk in Vlaanderen door invoering van een zevende heffing op elektriciteit: de Elia-heffing. De spreker verwijst naar de hervorming van de elektriciteitsmarkt en meer in het bijzonder naar de vrijmaking van de elektriciteitsmarkt op Europees niveau. Vlaanderen heeft, zoals dat op Europees vlak wel meer gebeurt, de beste leerling van de klas willen zijn. Het resultaat is dat er dan ook verschillende mankementen zijn.

Uit een evaluatie van de elektriciteitsprijzen blijkt dat de vrijmaking van de elektriciteitsmarkt absoluut niet geleid heeft tot een daling van de elektriciteitsrekening voor de consument. De tarieven zijn even hoog gebleven of zelfs gestegen. De winsten uit de vrijmaking van de elektriciteitsmarkt moeten echter toch ergens naartoe gegaan zijn. Er wordt nogal nadrukkelijk gesteld dat de winsten naar Electrabel zijn gegaan, op het niveau van de distributiebeheerder, waar het monopolie helaas nog steeds intact is.

De winsten zijn dus voor Electrabel, terwijl de Vlaamse burger nog hetzelfde of zelfs meer dan vroeger betaalt. De gemeenten zijn in dit alles de

grote verliezers. Door de vrijmaking van de elektriciteitsmarkt dalen immers de inkomsten uit dividenden van intercommunales voor de Vlaamse steden en gemeenten. De federale overheid besliste om de steden en gemeenten voor deze gedaalde inkomsten te compenseren door nog maar eens een nieuwe taks in te voeren, namelijk op de elektriciteitsfactuur van gezinnen en bedrijven. De invoering van deze zogenaamde 'Elia-taks' is juridisch zeer betwistbaar. Er zouden volgens de spreker dan ook een aantal gerechtelijke procedures lopen tegen de invoering van de Elia-heffing, ondermeer bij het Arbitragehof.

Het gaat al om een zevende heffing op elektriciteit. De fundamentele bedenking van de Vlaams Belang-fractie is dat elektriciteit een basisproduct is voor gezinnen en bedrijven. Men kan niet eeuwig nieuwe taken blijven opleggen. Elektriciteit is een absolute noodzaak, dus energiebesparende maatregelen brengen hier geen soelaas. Men moet zich grondig bezinnen over de vraag of tot in de eeuwigheid kan worden voortgegaan met het verhogen van de belastingdruk in Vlaanderen. De belastingdruk is in dit land immers al één van de hoogste ter wereld. De laatste jaren is men afgestapt van openlijke belastingverhogingen maar wordt beroep gedaan op alternatieve maatregelen, zoals onder meer taken, retributies, vergoedingen of het afwentelen van de lasten op de gemeenten. Dit maakt echter, ongeacht welke benaming dan ook, geen verschil uit voor diegene die uiteindelijk moet betalen.

De conclusie is dat er helemaal geen verlaging is, maar integendeel een enorme belastingstijging die veroorzaakt wordt door de Elia-heffing.

De heer Rob Verreycken vraagt daarom een afwijzing van de Elia-heffing. Er moet ook zo snel mogelijk een studie uitgevoerd worden om na te gaan waar de opbrengsten van de vrijmaking van de elektriciteitsmarkt terechtgekomen zijn. Verder moet ook gezocht worden naar een systeem om de steden en gemeenten toch gedeeltelijk te compenseren voor hun daling in dividend. Een volledige compensatie wordt niet gevraagd, omdat volgens bepaalde bronnen de gemeenten zelf de daling al opgevangen hebben door verschuivingen in hun belastingen. Daarbij is het absoluut nodig om de medewerking te vragen van de federale overheid, gezien bepaalde aspecten een federale aangelegenheid zijn. De spreker heeft trouwens vastgesteld dat CD&V dienaangaande op federaal niveau een

aantal wetsvoorstellen heeft ingediend tot invoering van een BTW-compensatiefonds. Het uiteindelijke doel moet zijn dat de Elia-heffing er niet komt en dat de belastingdruk in Vlaanderen niet verhoogt.

2. HOORZITTING OP 26 APRIL 2005 MET VERTEGENWOORDIGERS VAN VOKA, UNIZO, GEZINSBOND EN VVSG

Onmiddellijk aansluitend op de mondelinge toelichting door de indieners bij het voorstel van resolutie, werd op grond van artikel 32, lid 2, litera b, van het Reglement van het Vlaams Parlement een hoorzitting gevraagd door vijf leden van de Vlaams Belang-fractie. Op 26 april 2005 werd een hoorzitting over de Elia-heffing georganiseerd met vertegenwoordigers van VOKA, UNIZO, Gezinsbond en VVSG (*Parl. St.* VI. Parl. 2004-05, nr. 206/2).

3. BESPREKING

De heer *Rob Verreycken* bespeurt weinig animo bij de andere fracties in verband met de bespreking van het voorliggende voorstel van resolutie. De spreker herinnert eraan dat VLD binnenkort een congres organiseert met als thema belastingverlaging in Vlaanderen. VLD heeft immers blijkbaar ontdekt dat de belastingen in Vlaanderen zijn gestegen en dat de belastingdruk te hoog is. In de politiek is er misschien altijd wel een klein verschil tussen wat men zegt en wat men in de praktijk doet, maar bij VLD is die kloof wel erg groot aan het worden. De Elia-heffing is daarvan een van de meest flagrante voorbeelden. Het is namelijk de federale premier, VLD, die indertijd beloofd heeft dat de minderinkomsten uit dividenden voor de gemeenten volledig gecompenseerd zouden worden via een nieuwe belasting.

Terecht is er tegen de invoering van de Elia-heffing geprotesteerd vanuit diverse hoek. Alle mogelijke compenserende maatregelen leiden er uiteindelijk toe dat de bedrijven en gezinnen als eindgebruiker de volledige rekening voorgeschoteld krijgen, terwijl er toch alternatieven zijn. Op dat vlak bijvoorbeeld heeft CD&V op federaal niveau geijverd voor de invoering van een BTW-compensatiefonds. Aangezien het de federale overheid is die door de inning van de BTW aan de vrijmaking

van de elektriciteitsmarkt verdiend heeft, is het dan ook niet meer dan logisch dat de compensatie voor de minderinkomsten voor de steden en gemeenten gezocht wordt bij de federale overheid, zoals onder meer in de BTW. Het commissielid dringt daarom aan op dergelijke positieve maatregel, waarbij een regeling wordt uitgewerkt waarbij de financiering afkomstig is van diegenen die baat hebben bij de vrijmaking van de elektriciteitsmarkt en niet van de Vlaamse gezinnen en bedrijven. Daarbij kan dan gedacht worden aan een BTW-compensatiefonds. Het is niet voorstelbaar dat CD&V op Vlaams niveau zou stemmen tegen een maatregel die ze op federaal niveau bepleiten. Een onthouding zou dan uiteraard logischer zijn.

Voor de Vlaams Belang-fractie is de belastingdruk in België te hoog. Dit speelt niet alleen rechtstreeks in op de financiën van de burgers, maar is tevens nefast voor de werkgelegenheid door delokalisatie van bedrijven. Dit creëert ook een houding bij burgers, waarbij belastingontduiking niet langer wordt aangevoeld als een overtreding, maar als een wettige vorm van (zelf)verdediging tegen een overheid die te veel beslag legt op het inkomen van de burgers.

Het commissielid wil er nog op wijzen dat de invoering van de Elia-heffing in deze legislatuur leidt tot een stijging van de reële belastingdruk voor gezinnen en bedrijven in Vlaanderen met 788 miljoen euro. In 2004 geeft dit 100 miljoen euro, 172 miljoen euro tussen 2005 en 2007, en 86 miljoen euro in 2008 en 2009.

De spreker stelt dat het voorstel van resolutie van VLD tot belastingverlaging van 500 miljoen euro in feite dan ook maar een armtierig voorstel is, want globaal genomen is de belastingdruk in werkelijkheid toch toegenomen.

De heer *Koen Van den Heuvel* repliceert dat besturen het maken van keuzes impliceert. Vanuit de oppositie is het eenvoudig om op simplistische wijze aan politiek te doen. Het is gemakkelijk om op alle vlakken tegemoet te komen aan alle verzuchtingen als men geen beleidsverantwoordelijkheid draagt en dus niet moet nagaan of dit allemaal budgettair wel haalbaar is. Het standpunt van CD&V is zeer duidelijk: de oplossingen die op federaal niveau genomen moeten worden, situeren zich in de vennootschapsbelasting en de BTW. CD&V heeft altijd aangedrongen op een volle-

dige compensatie voor de gemeenten, en blijft dat ook in de toekomst doen. Op federaal niveau is er door CD&V geijverd voor de oprichting van een BTW-compensatiefonds, dat jammer genoeg niet aangenomen is in het federale parlement.

Hij herinnert er aan dat de Vlaamse Regering in het kader van de Elia-heffing slechts bevoegd is om vrijstellingen te verlenen aan bepaalde doelgroepen. De Vlaamse Regering heeft besloten om dit niet toe te passen in 2005, en de zaak opnieuw te bekijken vanaf 2006. CD&V volgt de Vlaamse Regering in dit standpunt maar zal in het federale parlement blijven aandringen op compensaties voor de gemeenten, zodat eventueel vanaf 2006 vrijstellingen op Vlaams niveau kunnen worden toegekend zonder de gemeentefinanciën in gevaar te brengen.

Mevrouw *Hilde Eeckhout* wijst erop dat gezinnen wel een korting genieten. Men betaalt in Vlaanderen misschien weliswaar meer als voor de liberalisering, maar daarbij mag men niet uit het oog verliezen dat in Wallonië, waar er nog geen vrijmaking van de elektriciteitsmarkt is, de elektriciteitsprijzen nog meer gestegen zijn. Er is dan ook een zekere winst naar de gezinnen gegaan. De bedoeling van het voorstel van resolutie van de Vlaams Belang-fractie is de invoering van de Elia-heffing tegen te gaan en een studie te laten uitvoeren, waardoor een mogelijke oplossing op de lange baan wordt geschoven. Uit de hoorzitting (*Parl. St. VI. Parl. 2004-05, nr. 206/2*) blijkt echter dat ondernemingen bovendien vooral bezwaren hebben tegen de retro-activiteit. Men mag de problemen niet gaan vergroten. Het commissielid stelt dat het uitdovende karakter van de maatregel bewijst dat het niet de bedoeling is om een blijvende heffing voor de eindgebruiker in het leven te roepen. Dit is dan ook een positief punt van deze compensatiemaatregel. Er is verder in de hoorzitting trouwens ook duidelijk aangegeven dat gezinnen op dit ogenblik nog meer kunnen profiteren van de vrijmaking van de elektriciteitsmarkt. De gemiddeld laagste prijzen liggen immers lager dan de prijzen die effectief betaald worden. Men moet de mensen dus meer aanzetten om op maximale wijze te profiteren van de prijsvoordelen die het gevolg zijn van de vrijmaking van de elektriciteitsmarkt.

De heer *Rob Verreycken* repliceert dat aan politiek doen ook het maken van keuzes betekent. CD&V

zal zich moeten bezinnen en een keuze maken tussen besturen of oppositie voeren. Het is weinig geloofwaardig om in het federale parlement de Elia-heffing aan te vechten en aan te dringen op de invoering van een BTW-compensatiefonds, terwijl op Vlaams niveau een volledig ander standpunt wordt ingenomen. Dergelijke schizofrene tegenstrijdigheid is absoluut niet geloofwaardig.

De heer *Jan Verfaillie* raadt de Vlaams Belang-fractie aan om hun vertegenwoordigers in de districtsraad van Deurne te raadplegen teneinde te leren wat het maken van keuzes werkelijk betekent.

4. EINDSTEMMING

Het voorstel van resolutie van de heren Rob Verreycken, Herman De Reuse, Christian Verougstraete, Felix Strackx en Thieu Boutsen betreffende de afwijzing van de stijging van de belastingdruk in Vlaanderen door invoering van een zevende heffing op elektriciteit: de Elia-heffing (*Parl. St. VI. Parl. 2004-05, nr. 206/1*) wordt verworpen met acht stemmen tegen vijf.

De verslaggever,
Ludo SANNEN

De voorzitter,
Sven GATZ